

B**CCE RR
UNREVISED**

ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರೌಢ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷಾ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003
KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE – 560 003

ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆ, ಮಾರ್ಚ್ / ಏಪ್ರಿಲ್, 2019

S. S. L. C. EXAMINATION, MARCH / APRIL, 2019

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು
MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 04. 04. 2019]

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **67-S**

Date : 04. 04. 2019]

CODE NO. : **67-S**

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ
Subject : Third Language — SANSKRIT

तृतीय भाषा — संस्कृतम्

(ಹಳೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / Old Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಶಾಲಾ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Repeater)

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80

[Max. Marks : 80

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನ
I.	भाग: - "A" (गद्य-पद्य-पूरकपाठा:) (अङ्का: - 48)	
1.	एकवाक्येन उत्तरं लिखत — वामनः किमर्थं विरामम् इच्छति ? उत्तरम् : ग्रामे उत्सवः अस्ति । अतः वामनः विरामम् इच्छति ।	10 × 1 = 10 1
2.	अपूर्णानि राजगोपुराणि केन निर्मितानि ? उत्तरम् : अपूर्णानि राजगोपुराणि जक्कणाचारिणा निर्मितानि ।	1

RR (B) - 5033

[Turn over

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्														
3.	मेलायां सर्वजनाकृष्टं स्थानं किम् ? उत्तरम् : मेलायां सर्वजनाकृष्टं स्थानं संस्कृतग्रामः ।	1														
4.	पठनार्थं का आवशियका ? उत्तरम् : पठनार्थं मनसः एकाग्रता आवशियका ।	1														
5.	विवेकानन्दः स्वशिष्यं कुत्र प्रेषयति स्म ? उत्तरम् : विवेकानन्दः स्वशिष्यं ग्रन्थालयं प्रेषयति स्म ।	1														
6.	अर्जुनः अन्ते किं ज्ञातवान् ? उत्तरम् : अर्जुनः अन्ते यथार्थं ज्ञातवान् ।	1														
7.	तमोघ्नः कः ? उत्तरम् : तमोघ्नः सूर्यः ।	1														
8.	दिलीपः भूमिं काम् इव शशास ? उत्तरम् : दिलीपः भूमिम् एकपुरीम् इव शशास ।	1														
9.	किं तथैव तिष्ठति ? उत्तरम् : हुतं च दत्तं च तथैव तिष्ठति ।	1														
10.	पूज्यः शैलः कः ? उत्तरम् : पूज्यः शैलः हिमालयः ।	1														
II.	संयोज्य लिखत —	4 × 1 = 4														
	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="text-align: center;">अ</td> <td style="text-align: center;">आ</td> </tr> <tr> <td>11. दिवसेश्वरः</td> <td>a) मृत्तिकामयूरः</td> </tr> <tr> <td>12. क्रीडनकम्</td> <td>b) सूर्यः</td> </tr> <tr> <td>13. वेदव्यासः</td> <td>c) आत्मकर्म</td> </tr> <tr> <td>14. शुभाशुभम्</td> <td>d) महाभारतम्</td> </tr> <tr> <td></td> <td>e) चन्द्रः</td> </tr> <tr> <td></td> <td>f) रामायणम् ।</td> </tr> </table>	अ	आ	11. दिवसेश्वरः	a) मृत्तिकामयूरः	12. क्रीडनकम्	b) सूर्यः	13. वेदव्यासः	c) आत्मकर्म	14. शुभाशुभम्	d) महाभारतम्		e) चन्द्रः		f) रामायणम् ।	
अ	आ															
11. दिवसेश्वरः	a) मृत्तिकामयूरः															
12. क्रीडनकम्	b) सूर्यः															
13. वेदव्यासः	c) आत्मकर्म															
14. शुभाशुभम्	d) महाभारतम्															
	e) चन्द्रः															
	f) रामायणम् ।															

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्															
	<p>उत्तरम् :</p> <table border="0"> <tr> <td style="text-align: center;">अ</td> <td style="text-align: center;">आ</td> <td></td> </tr> <tr> <td>11. दिवसेश्वरः</td> <td>b) सूर्यः</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>12. क्रीडनकम्</td> <td>a) मृत्तिकामयूरः</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>13. वेदव्यासः</td> <td>d) महाभारतम्</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> <tr> <td>14. शुभाशुभम्</td> <td>c) आत्मकर्म</td> <td style="text-align: right;">1</td> </tr> </table>	अ	आ		11. दिवसेश्वरः	b) सूर्यः	1	12. क्रीडनकम्	a) मृत्तिकामयूरः	1	13. वेदव्यासः	d) महाभारतम्	1	14. शुभाशुभम्	c) आत्मकर्म	1	
अ	आ																
11. दिवसेश्वरः	b) सूर्यः	1															
12. क्रीडनकम्	a) मृत्तिकामयूरः	1															
13. वेदव्यासः	d) महाभारतम्	1															
14. शुभाशुभम्	c) आत्मकर्म	1															
III.	<p>द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत —</p> <p>15. रघुवंशीयराजाः कथम् आसन् ?</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>दिलीपस्य शुल्कसङ्ग्रहणं कथम् आसीत् ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>रघुवंशीयराजाः शैशवे अभ्यस्तविद्याः, यौवने विषयैषिणः, वार्धके मुनिवृत्तयः, जीवनान्ते योगेन तनुत्यजः आसन् ।</p> <p style="text-align: center;">अथवा</p> <p>यथा रविः भूमिस्थं जलं स्वीकृत्य वृष्टिरूपेण सहस्रगुणकं जलं प्रत्यर्पयति तथा दिलीपः प्रजानामेव सुखार्थं अल्पं शुल्कं स्वीकृत्य सहस्रगुणकं उत्तमकार्यं करोति स्म ।</p>	2 × 2 = 4															
16.	<p>पञ्च अचोरहरणीयानि कानि ?</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>शीलं, शौर्यम्, अनालस्यं, पाण्डित्यं, मित्रसङ्ग्रहः एतानि पञ्च अचोरहरणीयानि सन्ति ।</p>	2															
IV.	<p>17. श्लोकतात्पर्यं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत —</p> <p>न हि ज्ञानेन सदृशं पवित्रमिह विद्यते ।</p> <p>तत्स्वयं योगसंसिद्धः कालेनात्मनि विन्दति ॥</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು “ಜೀವನಯೋಗಃ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಪವಿತ್ರವಾದುದು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವತಃ ಯೋಗಸಾಧನೆಯಿಂದಲೂ, ಲೋಕಾನುಭವದಿಂದಲೂ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.</p>	2 × 2 = 4															
		2															

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
18.	<p>भाषा भिन्ना वेषो भिन्नः नीतिभिन्ना नियमो भिन्नः । भिन्ना जातिः भिन्नञ्च कुलम् भिन्नावेव हि मतधर्मो ॥</p> <p>अथवा परमस्माकं त्वेको देशः परम्परा नस्त्वेकैव । सिद्धिसाधने श्रद्धास्थानम् ध्येयोद्देशो न तु भिन्नौ ॥</p> <p>उत्तरम् : ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಸನಾತನಿ ನೋ ಬಹ್ನಾತಿ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಭೇದವಿದ್ದರೂ, ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿದ್ದರೂ, ರೀತಿ-ನೀತಿ-ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಗಳೂ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕುಲಗಳಿದ್ದರೂ, ಮತ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಇದ್ದರೂ, ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದಾಗಿಸಿದೆ.</p> <p>ಅಥವಾ ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು “ಸನಾತನಿ ನೋ ಬಹ್ನಾತಿ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೇ ಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೂ. ನಮ್ಮ ದೇಶವೊಂದೇ, ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ ಒಂದೇ. ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಶ್ರದ್ಧಾಕೇಂದ್ರಗಳು, ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಳಗಳು ಒಂದೇ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯರಾದ ನಮ್ಮ ಧೈಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.</p>	2
V.	<p>संस्कृतभाषया अनुवादं कुरुत —</p> <p>19. नगरद समीपदल्लि सुन्दरवद उद्यानद उद्वानद अस्ति । उद्याने विशालं सरः अस्ति । नगरद समीपदल्लि सुन्दरवद उद्यानद उद्वानद अस्ति । उद्याने विशालं सरः अस्ति । कर्नाटकभाषया अनुवादं कुरुत —</p> <p>20. कृषकाः ग्रामे निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम् : ಕೃಷಿಕರು (ರೈತರು) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮದಿಂದ (ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು) ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	2
	<p>नगरस्य समीपे सुन्दरम् उद्यानम् अस्ति । उद्याने विशालं सरः अस्ति ।</p> <p>कर्नाटकभाषया अनुवादं कुरुत —</p> <p>कृषकाः ग्रामे निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम् : ಕೃಷಿಕರು (ರೈತರು) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮದಿಂದ (ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು) ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	2
	<p>कृषकाः ग्रामे निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम् : ಕೃಷಿಕರು (ರೈತರು) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮದಿಂದ (ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು) ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	1
	<p>कृषकाः ग्रामे निवसन्ति । ते क्षेत्रेषु श्रमेण कार्यं कुर्वन्ति ।</p> <p>उत्तरम् : ಕೃಷಿಕರು (ರೈತರು) ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರಮದಿಂದ (ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು) ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
VI. 21.	<p>कवेः देश-काल-ग्रन्थानां विषये लिखत –</p> <p>भोजराजः ।</p> <p>अथवा</p> <p>वेदव्यासः ।</p> <p>उत्तरम् :</p> <p>कविः : भोजराजः</p> <p>देशः : मालवदेशः</p> <p>कालः : एकादशशतकम्</p> <p>ग्रन्थाः : 1) चाणक्यनीतिः 2) तत्त्वप्रकाशः 3) सिद्धान्तसङ्ग्रहः 4) सुभाषितप्रबन्धः 5) चम्पूरामायणम् 6) शब्दानुशासनम् ।</p> <p>अथवा</p> <p>कविः : वेदव्यासः</p> <p>देशः : यमुनानदीद्वीपः</p> <p>कालः : द्वापरयुगम्</p> <p>ग्रन्थाः : 1) अष्टादशपुराणानि 2) महाभारतम् 3) ब्रह्मसूत्राणि ।</p>	<p>1 × 3 = 3</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
VII.	यथानिर्देशम् उत्तरं लिखत —	2 × 3 = 6
22.	“हन्त ! वर्धते ते संरम्भः” कः पाठः ? का अवदत् ? कम् अवदत् ? उत्तरम् : ‘सर्वदमनस्य पराक्रमः’ इति पाठः । प्रथमा तपस्विनी अवदत् । बालं सर्वदमनम् अवदत् ।	1 1 1
23.	“चतुष्पष्टियोगिनीचक्रं पूजय” कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ? उत्तरम् : ‘नास्तित्यागसमं सुखम्’ इति पाठः । योगी अवदत् । राजानाम् अवदत् ।	1 1 1
VIII.	कर्णाटकभाषया, आङ्ग्लभाषया, संस्कृतभाषया वा उत्तरं लिखत —	3 × 3 = 9
24.	मेलुकोटे क्षेत्रम् अधिकृत्य लिखत । उत्तरम् : मैलुकोटे क्खेत्रे कर्णाटक राज्याद मण्ड्य जिल्लियल्लिद. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರ, ಯಾದಪಾದ್ರಿ, ನಾರಾಯಣಾದ್ರಿ, ವೇದಾದ್ರಿ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳೂ ಇವೆ. ಯದುಗಿರಿ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಕೋಟೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಮೇಲುಕೋಟೆ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚೆಲುವ ನಾರಾಯಣ, ಯೋಗನರಸಿಂಹ ಮುಂತಾದ ದೇವಾಲಗಳಿವೆ. ಶ್ರೀರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಜೈನರಾಜ ಬಿಟ್ಟಿದೇವ ರಾಜನ ಮನೋವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ರಾಜನು ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನೆಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವೈಷ್ಣವ ಮತದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಡೆದನು. 1110 ರಲ್ಲಿ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಚೆಲುವನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರೆಂದು ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಕಲ್ಯಾಣೀರ್ಥ, ಅಕ್ಕನಕೋಳ, ತಂಗಿಯಕೋಳ, ರಾಜಗೋಪುರ, ನಿರಾಧಾರವಾದ 4 ಕಂಬಗಳು, ಧನುಷ್ಕೋಟಿ, ಗುಹಾಲಯಗಳು, ದಳವಾಯಿ ಸರೋವರ, ಹೊರಗಮ್ಮ ಮಂದಿರ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸತ್ ಮುಂತಾದ ದರ್ಶನಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಿವೆ. ಚೆಲುವನಾರಾಯಣನಿಗೆ ವೈರಮುಡಿ ರಾಜಮುಡಿ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಮುಡಿ ಮುಂತಾದ ಉತ್ತಮಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಮೇಲುಕೋಟೆಯು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿಯೂ, ಧಾರ್ಮಿಕವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರೇಕ್ಷಣೀಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ.	3

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಂಕ ವಿಭಜನಮ್
25.	<p>कर्णार्जुनयोः युद्धं वर्णयत ।</p> <p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರ ಮಧ್ಯೆ ಭೀಷಣವಾದ ಯುದ್ಧವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಮಧ್ಯೆ ಭೀಕರವಾದ ಯುದ್ಧವು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದ ಯುದ್ಧವು ಎಷ್ಟು ಭೀಕರವಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ ನೋಡುವವರು ಭಯಭೀತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.</p> <p>ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವು ಎದುರಾಯಿತು. ಅರ್ಜುನನು ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ ಕರ್ಣನರಥವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಷ್ಟು ದೂರ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕರ್ಣನು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ ಅರ್ಜುನನ ರಥವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಭಲೇ ಕರ್ಣ ಭಲೇ (ಸಾಧು) ಎಂದು ಕರ್ಣನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪಗೊಂಡ ಅರ್ಜುನನು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕುರಿತು. ಕರ್ಣನ ರಥವು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ದೂರ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಕೃಷ್ಣನು, ನೋಡು ಅರ್ಜುನ! ನಿನ್ನ ರಥದಲ್ಲಿ ನೀನು ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ ನಾನಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನಿನ್ನ ಧ್ವಜದಲ್ಲಿ ವಾಯುಪುತ್ರ ಹನುಮಂತನಿದ್ದಾನೆ. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ರಥವು ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದಾದರೆ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಎಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದಾಗ ಅರ್ಜುನನ ಅಹಂಕಾರವು ನಾಶವಾಗಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿಯುವಂತಾಯಿತು.</p>	3
26.	<p>अक्कमहादेव्याः विषये लिखत ।</p> <p>ಅಥವಾ</p> <p>‘धूर्तो न सेव्यः’ पाठस्य कथां लिखत ।</p>	

ಪ್ರಶ್ನ ಸಂಖ್ಯಾ	ಉತ್ತರಾಣಿ	ಅಕ್ಷ ವಿಭಜನಮ್
	<p>ಉತ್ತರಮ್ :</p> <p>ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿವಶರಣರು ಸಮಾನತೆ, ಕರ್ಮಸಿದ್ಧಾಂತ, ಅನ್ನದಾನದ ಮಹತ್ವ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅಂತಹವರಲ್ಲಿ 'ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ' ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಳಾದ ಶರಣೆಯ ಪರಿಚಯವು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿದೆ.</p> <p>ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಉಡುತಡಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಳು. ತಂದೆ ನಿರ್ಮಲ ಶೆಟ್ಟಿ. ತಾಯಿ ಸುಮತಿ, ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ದೈವಭಕ್ತಳಾಗಿದ್ದ ಈಕೆ ಅಪ್ರತಿಮ ಸುಂದರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಳು.</p> <p>ಒಮ್ಮೆ ಕೌಶಿಕರಾಜನು ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯ ರೂಪಾತಿಶಯದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತನಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಬಯಸಿದನು. ಆದರೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯು ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಳು. ಆದರೂ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಲಾರದೇ ಕೌಶಿಕರಾಜನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳು. ಬಹಳಕಾಲ ಇವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿಯು ರಾಜಭವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟಳು.</p> <p>ಅನಂತರ ಕಲ್ಯಾಣನಗರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅನುಭವ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಾಧಕಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅನಂತರ ಶ್ರೀಶೈಲದ ಕದಲೀವನಮಠದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಚೆನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ಲೀನಳಾದಳು.</p> <p>ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿಯು ಉಪದೇಶಾತ್ಮಕವಾದ ಅನೇಕ ವಚನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು 'ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ' ಮತ್ತು 'ಮಂತ್ರಗೌಪ್ಯಮ್' ಎಂಬ ಎರಡು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.</p> <p style="text-align: center;">ಅಥವಾ</p> <p>ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ದಂಡವೊಂದು ಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದನು. ಅಲ್ಲಿನ ಮರಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಯಾವ ಕೊಂಬೆಯು ತನ್ನ ಕೊಡಲಿಗೆ ಸರಿಯಾದದ್ದೆಂದು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟನು. ಆಗ ಹುಣಸೇ ಮರವೊಂದು ನಿನಗೇನು ಬೇಕು ? ಎಂದಿತು. ಆಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಅನುರೂಪವಾದ ಕೊಂಬೆಯೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಿತು.</p> <p>ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಆ ಹುಣಸೇ ಮರದಿಂದ ಒಂದು ದಂಡವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಕಾವಿಗೆ ಜೋಡಿಸಿ, ಅದೇ ಹುಣಸೇ ಮರವನ್ನು ಕಾಡಿನ ಇತರೇ ಮರಗಳನ್ನೂ ಕಡಿದು. ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧೂರ್ತರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಷವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗದು.</p>	3

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
IX.	श्लोकं पूरयत —	1 × 4 = 4
27.	कुण्डलीकृत नमोऽस्तु ते ॥ अथवा गुरवे दक्षिणामूर्तये नमः ॥ उत्तरम् : कुण्डलीकृतनागेन्द्र खण्डेन्दुकृतशेखर । पिण्डीकृतमहाविघ्न दुण्डिराज नमोऽस्तु ते ॥ अथवा गुरवे सर्वलोकानां भिषजे भवरोगिणाम् । निधये सर्वविद्यानां दक्षिणामूर्तये नमः ॥ भागः - B (व्याकरणविभागः) (अङ्काः - 16)	2 2
X.	समुचितम् उत्तरं लिखत —	12 × 1 = 12
28.	'रविः' अस्य पर्यायपदम् इदं भवति — (A) चन्द्रः (B) सूर्यः (C) कुजः (D) गुरुः । उत्तरम् : (B) सूर्यः	1
29.	'सेवक इति' अत्र एषः सन्धिः वर्तते — (A) गुणसन्धिः (B) यण् सन्धिः (C) विसर्ग सन्धिः (D) पूर्वरूप सन्धिः । उत्तरम् : (C) विसर्ग सन्धिः	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
30.	‘असत्यम्’ अस्य विरुद्धार्थकं पदम् इदं भवति – (A) मिथ्या (B) सत्यम् (C) असाध्यम् (D) साध्यम् । उत्तरम् : (B) सत्यम्	1
31.	‘पत्रालयः’ अत्र सन्धिविभजनम् एवं भवति – (A) पत्र + आलयः (B) पत्र + लयः (C) पत्रे + लयः (D) पत्रे + आलयः । उत्तरम् : (A) पत्र + आलयः	1
32.	‘ग्रन्थालयः’ अत्र एषा विभक्तिः वर्तते – (A) द्वितीया (B) चतुर्थी (C) पञ्चमी (D) प्रथमा । उत्तरम् : (D) प्रथमा	1
33.	“अन्यपदार्थप्रधानः” एषः समासः भवति – (A) तत्पुरुषः (B) बहुव्रीहिः (C) द्वन्द्वः (D) अव्ययीभावः । उत्तरम् : (B) बहुव्रीहिः	1
34.	‘गच्छ’ अत्र एषः लकारः वर्तते – (A) लट् (B) लुट् (C) लोट् (D) लङ् । उत्तरम् : (C) लोट्	1
35.	अत्र एषः समानाधिकरणबहुव्रीहिः भवति – (A) शूलपाणिः (B) चक्रपाणिः (C) पद्मनाभः (D) लम्बोदरः । उत्तरम् : (D) लम्बोदरः	1
36.	‘वार्ताम्’ अस्य पदस्य लिङ्गम् इदं भवति – (A) त्रिलिङ्गम् (B) पुल्लिङ्गम् (C) स्त्रीलिङ्गम् (D) नपुंसकलिङ्गम् । उत्तरम् : (C) स्त्रीलिङ्गम्	1

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
37.	एषु शुद्धं वाक्यम् इदं भवति — (A) अशनं भिन्नं वसनं भिन्नम् (B) अशनः भिन्नं वसनः भिन्नम् (C) अशनं भिन्नः वसनं भिन्नः (D) अशनो भिन्नं वसनो भिन्नम् । उत्तरम् : (A) अशनं भिन्नं वसनं भिन्नम्	1
38.	अत्र समूहेतरपदम् इदं भवति — (A) ग्रामः (B) उत्सवः (C) मेला (D) आपणः । उत्तरम् : (C) मेला	1
39.	'प्रयच्छति' अत्र एषः पुरुषः वर्तते — (A) प्रथमपुरुषः (B) मध्यमपुरुषः (C) उत्तमपुरुषः (D) अन्यपुरुषः । उत्तरम् : (A) प्रथमपुरुषः	1
XI. 40.	चतुर्थपदं लिखत — i) भृगोः अपत्यं पुमान् — भार्गवः वसुदेवस्य अपत्यं पुमान् — । ii) धीरस्य भावः — धैर्यम् चतुरस्य भावः — । उत्तरम् : i) वासुदेवः ii) चातुर्यम् ।	1 × 2 = 2
41.	कृदन्तपदं चित्वा लिखत — i) देवी विराजमाना अस्ति । ii) बालकेन पाठः पठितव्यः । उत्तरम् : i) विराजमाना ii) पठितव्यः ।	1 × 2 = 2

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्															
	भागः - C (रचनाविभागः) (अङ्काः - 16)																
XII.	लक्षणं विलिख्य अलङ्कारस्य नाम लिखत —	1 × 2 = 2															
42.	“गगनं गगनाकारम्” । उत्तरम् : अलङ्कारः — अनन्वयः । लक्षणम् — उपमानोपमेयत्व यदैकस्यैव वस्तुनः ।	1 1															
XIII.	प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत —	1 × 2 = 2															
43.	तावच्च तेन च तथा च तदा च तच्च । उत्तरम् : <table style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>तगणः</td> <td>भगणः</td> <td>जगणः</td> <td>जगणः</td> <td>गु गु</td> </tr> <tr> <td>-- U</td> <td>-UU</td> <td>U- U</td> <td>U- U</td> <td>--</td> </tr> <tr> <td>तावच्च</td> <td>तेन च</td> <td>तथा च</td> <td>तदा च</td> <td>तच्च</td> </tr> </table> छन्दः — वतन्ततिलका ।	तगणः	भगणः	जगणः	जगणः	गु गु	-- U	-UU	U- U	U- U	--	तावच्च	तेन च	तथा च	तदा च	तच्च	1 1
तगणः	भगणः	जगणः	जगणः	गु गु													
-- U	-UU	U- U	U- U	--													
तावच्च	तेन च	तथा च	तदा च	तच्च													
XIV.	पत्रं लिखत —	1 × 4 = 4															
44.	कक्ष्याध्यापकं प्रति विरामपत्रं लिखत । अथवा प्रवासविषये मित्रं प्रति पत्रं लिखत ।																

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	<p>उत्तरम् :</p> <p>सकाशात्,</p> <p>अ/आ,</p> <p>दशमकक्ष्या,</p> <p>अरुणप्रौढशाला,</p> <p>पुणे ।</p> <p>सविधे,</p> <p>कक्ष्याध्यापकः,</p> <p>अरुणप्रौढशाला,</p> <p>पुणे ।</p> <p>मान्याः,</p> <p>विषयः — विरामार्थं प्रार्थना</p> <p>अहं ज्वरेण पीडितः/ता अस्मि । अतः शालां न आगमिष्यामि । कृपया एकं दिनं विरामं यच्छन्तु इति सविनयं प्रार्थये ।</p> <p>दिनाङ्कः : 04-04-2019</p> <p>स्थानम् : पुणे</p> <p>इति विधेयः छात्रः/</p> <p>विधेया छात्रा</p> <p>अ/आ</p> <p>अथवा</p> <p>श्रीः</p> <p>क्षेमम्</p> <p>छात्रावासः :</p> <p>नागपुरम् :</p> <p>दिनाङ्कः :</p> <p>प्रियमित्र, सादरं प्रणामाः</p> <p>अहम् अत्र कुशली / कुशलिनी । भवन्तः तत्र कुशलिनः इति भावयामि । मम अध्ययनं सम्यक् प्रचलति । आगामि मासे वयं दक्षिणभारतप्रवासं गमिष्यामः । प्रवासात् आगमनानन्तरं पुनः पत्रं लिखामि । पत्रं लिखतु ।</p> <p>भवतः सखा/सखी</p> <p>अ/आ</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>1</p>

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	सकाशात् अ/आ छात्रावासः नागपुरम्	सविधे इ/ई महर्षिपाणिनि छात्रावासः विवेकानन्दमार्गः/चन्नै ।
XV.	प्रबन्धम् लिखत —	1 × 4 = 4
45.	संस्कृतभाषायाः गरिमा । अथवा परिसरः । उत्तरम् : पीठिका विषयनिरूपणम् उपसंहारः ।	1 2 1
XVI.	गद्यभागं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत —	4 × 1 = 4
46.	एकदा कश्चन वृद्धः वनं गच्छति । तत्र सः आम्रवृक्षं पश्यति । आम्रवृक्षे बहूनि फलानि सन्ति । सः फलानि खादितुम् इच्छति । वृक्षस्य उपरि कपयः सन्ति । वृद्धः एकम् उपायं करोति । सः शिलाखण्डैः कपीन् ताडयति । कपयः आम्रफलैः वृद्धं ताडयन्ति । वृद्धः आनन्देन फलानि खादति । “उपायेन सर्वं शक्यम्” इति अस्याः कथायाः नीतिः । i) कः वनं गच्छति ? ii) वृक्षस्य उपरि के सन्ति ? iii) वृद्धः कानि खादति ? iv) अस्याः कथायाः नीतिः का ?	

प्रश्न संख्या	उत्तराणि	अङ्क विभजनम्
	उत्तरम् :	
	i) वृद्धः वनं गच्छति ।	1
	ii) वृक्षस्य उपरि कपयः सन्ति ।	1
	iii) वृद्धः फलानि खादति ।	1
	iv) 'उपायेन सर्वं शक्यम्' इति कथायाः नीतिः ।	1